UNIT 04 | PENDIDIKAN MORAL TINGKATAN 1 | SESI 2026

Hidup Beragama atau Berkepercayaan Membawa Berkat

Berstruktur dan esei pendek

Malaysia mempunyai kepelbagaian agama dan kepercayaan. Unit ini membantu Aiden mengenali kepelbagaian tersebut, memahami amalan melalui maklumat yang berasas dan menghormati pilihan orang lain. Kita meneliti peranan pegangan dalam kehidupan, menceritakan pengalaman dengan jujur serta mengamalkan nilai dan pegangan sendiri secara selamat. Penghormatan dan kerjasama boleh dibina tanpa memaksa semua orang berkongsi kepercayaan yang sama.

Nama: _____ Kelas: _____

Tarikh: _____

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | KSSM

Latihan asli, bukan soalan rasmi atau ramalan peperiksaan. Tahap soalan dan markah ialah panduan latihan kendiri.

10 berstruktur + 5 esei pendek | 100 markah latihan

Tulis jawapan sendiri sebelum membaca contoh jawapan. Jelaskan tindakan, alasan, perasaan atau kesan mengikut kehendak soalan. Markah ini bukan format atau skema rasmi peperiksaan.

Gunakan kertas tambahan jika perlu. Model jawapan menunjukkan satu jawapan yang mungkin. Guru boleh mempertimbangkan isi alternatif yang tepat.

Semakan kendiri: tandakan setiap isi berbeza sekali sahaja. Jika kriteria F dan H digunakan, huraian H perlu menyokong fakta F yang berkaitan.

Bahagian A | 10 soalan berstruktur

M4S01 | 4.1

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.1

Sudut maklumat kelas menyenaraikan Islam, Buddha, Hindu, Kristian dan Sikh. Seorang murid mengingatkan kumpulan bahawa kepercayaan peribumi turut wujud dalam sesetengah komuniti.

(a) Nyatakan dua agama yang disebut dalam rangsangan. [2 markah]

(b) Jelaskan dua cara menyediakan sudut maklumat yang menghormati kepelbagaian. [4 markah]

M4S02 | 4.1

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.1

Ketika menyediakan poster kepelbagaian, Danial mencadangkan supaya agama setiap rakan diteka daripada nama dan pakaian. Beberapa rakan tidak selesa berkongsi pegangan mereka.

(a) Nyatakan dua masalah dalam cadangan Danial. [2 markah]

(b) Cadangkan dua pembaikan serta jelaskan sebabnya. [4 markah]

M4S03 | 4.2

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.2

Kad A menerangkan bahawa gurdwara dikaitkan dengan agama Sikh. Kad B menerangkan bahawa gereja dikaitkan dengan agama Kristian. Kedua-dua kad ialah bahan pengenalan umum.

(a) Padankan dua tempat ibadat dengan agama yang dinyatakan. [2 markah]

(b) Jelaskan dua perkara yang tidak patut disimpulkan hanya daripada kad tersebut. [4 markah]

M4S04 | 4.2

Mudah | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.2

Penganjur lawatan menyatakan bahawa pengunjung perlu menjaga suara, bertanya sebelum merakam dan mematuhi arahan ruang yang dibenarkan. Anda belum memahami satu aturan khusus.

(a) Nyatakan dua aturan yang disebut dalam rangsangan. [2 markah]

(b) Jelaskan dua langkah memahami amalan atau aturan dengan bertanggungjawab. [4 markah]

M4S05 | 4.3

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.3

Kumpulan ingin memilih masa mesyuarat. Seorang ahli mempunyai komitmen amalan pada salah satu masa yang dicadangkan, tetapi dia tidak mahu menerangkan butiran peribadinya.

(a) Nyatakan dua perkara yang patut dihormati oleh kumpulan. [2 markah]

(b) Cadangkan dua tindakan yang menyokong perpaduan dan jelaskan sebabnya. [4 markah]

M4S06 | 4.3

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.3

Rakan anda menolak penyertaan dalam bahagian ibadat suatu acara kerana batas pegangan sendiri. Dia menawarkan diri membantu mengemas selepas acara.

(a) Nyatakan dua bentuk penghormatan yang boleh diamalkan oleh penganjur. [2 markah]

(b) Jelaskan dua sebab tindakan rakan itu tidak semestinya menolak perpaduan. [4 markah]

M4S07 | 4.4

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.4, 2.1.5

Seseorang menggunakan ajaran tentang kejujuran untuk mengaku kesilapan dalam rekod. Dia berasa lega kerana dapat membetulkan maklumat, tetapi masih bimbang tentang reaksi rakan.

(a) Nyatakan satu pengajaran yang diamalkan dan satu perasaan yang disebut. [2 markah]

(b) Jelaskan peranan pegangan dalam tindakannya serta sebab perasaan bercampur itu boleh diterima. [4 markah]

M4S08 | 4.4

Sederhana | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.4, 2.1.5

Dalam kegiatan kebajikan, Li menghargai peluang mengamalkan pengajaran tentang membantu. Dia tidak mahu mengatakan bahawa semua masalah penerima sudah selesai kerana bantuannya terhad.

(a) Nyatakan dua perkara yang boleh dimasukkan dalam refleksi jujur Li. [2 markah]

(b) Jelaskan dua cara menghubungkan pegangan dengan kebajikan secara bertanggungjawab. [4 markah]

M4S09 | 4.5

Cabaran | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.6, 2.1.5

Anda diminta melaksanakan satu amalan sesuai dengan pegangan sendiri, dengan bimbingan penjaga. Guru hanya memerlukan refleksi umum dan tidak meminta gambar ibadat atau butiran peribadi keluarga.

(a) Nyatakan dua perkara yang perlu dirancang sebelum amalan dilakukan. [2 markah]

(b) Jelaskan dua cara menunjukkan pembelajaran selepas pelaksanaan tanpa menjejaskan privasi. [4 markah]

M4S10 | 4.5

Cabaran | 6 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.6, 2.1.3

Semasa kegiatan kebajikan bersama penjaga, anda diminta menyusun pek ringan. Seorang peserta mencadangkan gambar penerima bantuan diambil tanpa bertanya supaya laporan lebih menarik.

(a) Nyatakan dua tindakan yang boleh anda lakukan dengan bertanggungjawab. [2 markah]

(b) Jelaskan dua sebab amalan yang baik perlu menjaga keselamatan dan maruah. [4 markah]

Bahagian B | 5 esei pendek

Rancang isi, tulis dan semak. Gunakan penerangan atau contoh yang relevan dengan soalan.

M4E01 | 4.1

Mudah | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.1

Kelas anda mahu menyediakan pengenalan kepelbagaian agama dan kepercayaan di Malaysia tanpa mengumpulkan maklumat peribadi murid.

Huraikan empat panduan untuk menghasilkan pengenalan yang tepat dan menghormati semua pihak.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti isu dan pihak yang terlibat.
2. Tulis empat isi; padankan setiap isi dengan huraian.
3. Semak fakta rangsangan, bahasa sopan dan keselamatan tindakan.

M4E02 | 4.2

Mudah | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.2

Sekolah merancang lawatan pembelajaran tentang kepelbagaian amalan. Murid perlu memahami aturan lawatan, menghormati variasi dan menjaga batas pegangan sendiri.

Huraikan empat langkah memahami amalan yang pelbagai secara berasas dan sopan. Jelaskan tujuan setiap langkah.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti isu dan pihak yang terlibat.
2. Tulis empat isi; padankan setiap isi dengan huraian.
3. Semak fakta rangsangan, bahasa sopan dan keselamatan tindakan.

M4E03 | 4.3

Sederhana | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.3

Satu kumpulan pelbagai pegangan mahu mengadakan aktiviti kebajikan bersama. Mereka perlu memilih masa, makanan, tugas dan cara dokumentasi yang sesuai.

Cadangkan empat tindakan yang menghormati kepelbagaian dan jelaskan bagaimana setiap tindakan membantu perpaduan.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti isu dan pihak yang terlibat.
2. Tulis empat isi; padankan setiap isi dengan huraian.
3. Semak fakta rangsangan, bahasa sopan dan keselamatan tindakan.

M4E04 | 4.4

Sederhana | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.4, 2.1.5

Seorang murid mengatakan bahawa pegangannya menggalakkan kejujuran dan belas kasihan. Dia telah membetulkan rekod yang salah serta membantu kegiatan kebajikan, lalu berasa lega dan bersyukur.

Huraikan empat hubungan antara pegangan dengan pengalaman murid itu: dua peranan pegangan dan dua perasaan dengan sebabnya.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti isu dan pihak yang terlibat.
2. Tulis empat isi; padankan setiap isi dengan huraian.
3. Semak fakta rangsangan, bahasa sopan dan keselamatan tindakan.

M4E05 | 4.5

Cabaran | 8 markah | Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.6, 2.1.3, 2.1.5

Anda akan menjalankan satu amalan yang sesuai dengan agama atau kepercayaan sendiri bersama bimbingan penjaga. Aktiviti perlu selamat, menghormati orang lain dan mempunyai refleksi umum.

Rancang empat langkah pelaksanaan dan jelaskan sebab setiap langkah. Anda tidak perlu mendedahkan butiran pegangan yang peribadi.

Rangka bantuan

1. Kenal pasti isu dan pihak yang terlibat.
2. Tulis empat isi; padankan setiap isi dengan huraian.
3. Semak fakta rangsangan, bahasa sopan dan keselamatan tindakan.

Model jawapan dan panduan semakan

Bandingkan jawapan anda dengan kriteria. Beri markah hanya bagi isi yang benar-benar terdapat dalam jawapan sendiri. Jangan beri dua markah untuk idea yang sama.

M4S01 | 4.1

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.1

(a) Nyatakan dua agama yang disebut dalam rangsangan.

Contoh jawapan

Islam dan Buddha. Jawapan lain daripada senarai, seperti Hindu, Kristian atau Sikh, juga diterima.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menyatakan satu agama daripada senarai Islam, Buddha, Hindu, Kristian atau Sikh.

☐ P2 (1 markah): Menyatakan satu lagi agama yang berbeza daripada senarai tersebut.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S01 (b) Jelaskan dua cara menyediakan sudut maklumat yang menghormati kepelbagaian.

Contoh jawapan

Masukkan pengenalan berasas tentang kepercayaan peribumi. Kepelbagaian pegangan tidak digambarkan seolah-olah terhad kepada senarai awal sahaja. Elakkan melabel pegangan setiap rakan berdasarkan kaum atau nama. Individu mempunyai pengalaman dan pilihan yang tidak boleh dipastikan melalui andaian.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Masukkan pengenalan berasas tentang kepercayaan peribumi.

☐ P2 (1 markah): Kepelbagaian pegangan tidak digambarkan seolah-olah terhad kepada senarai awal sahaja.

☐ P3 (1 markah): Elakkan melabel pegangan setiap rakan berdasarkan kaum atau nama.

☐ P4 (1 markah): Individu mempunyai pengalaman dan pilihan yang tidak boleh dipastikan melalui andaian.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S02 | 4.1

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.1

(a) Nyatakan dua masalah dalam cadangan Danial.

Contoh jawapan

Nama dan pakaian tidak memberikan kepastian tentang pegangan individu. Cadangan itu tidak menghormati rakan yang tidak mahu berkongsi perkara peribadi.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Nama dan pakaian tidak memberikan kepastian tentang pegangan individu.

☐ P2 (1 markah): Cadangan itu tidak menghormati rakan yang tidak mahu berkongsi perkara peribadi.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S02 (b) Cadangkan dua pembaikan serta jelaskan sebabnya.

Contoh jawapan

Gunakan maklumat umum daripada rujukan yang sesuai. Poster boleh mengenali kepelbagaian tanpa meneka pegangan rakan. Hormati keputusan individu untuk tidak berkongsi. Privasi dijaga dan hubungan tidak dibina melalui paksaan.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Gunakan maklumat umum daripada rujukan yang sesuai.

☐ P2 (1 markah): Poster boleh mengenali kepelbagaian tanpa meneka pegangan rakan.

☐ P3 (1 markah): Hormati keputusan individu untuk tidak berkongsi.

☐ P4 (1 markah): Privasi dijaga dan hubungan tidak dibina melalui paksaan.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S03 | 4.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.2

(a) Padankan dua tempat ibadat dengan agama yang dinyatakan.

Contoh jawapan

Gurdwara dikaitkan dengan agama Sikh. Gereja dikaitkan dengan agama Kristian.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Gurdwara dikaitkan dengan agama Sikh.

☐ P2 (1 markah): Gereja dikaitkan dengan agama Kristian.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S03 (b) Jelaskan dua perkara yang tidak patut disimpulkan hanya daripada kad tersebut.

Contoh jawapan

Kad tidak menentukan cara amalan setiap individu secara seragam. Maklumat umum tentang tempat tidak menerangkan semua variasi pengalaman penganut. Kad tidak menentukan pegangan semua pengunjung atau penduduk berdekatan. Kehadiran atau tempat tinggal sahaja tidak memberikan kepastian tentang pegangan seseorang.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Kad tidak menentukan cara amalan setiap individu secara seragam.

☐ P2 (1 markah): Maklumat umum tentang tempat tidak menerangkan semua variasi pengalaman penganut.

☐ P3 (1 markah): Kad tidak menentukan pegangan semua pengunjung atau penduduk berdekatan.

☐ P4 (1 markah): Kehadiran atau tempat tinggal sahaja tidak memberikan kepastian tentang pegangan seseorang.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S04 | 4.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.2

(a) Nyatakan dua aturan yang disebut dalam rangsangan.

Contoh jawapan

Menjaga suara dan bertanya sebelum merakam. Mematuhi arahan tentang ruang yang dibenarkan juga diterima.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menyatakan satu aturan: menjaga suara, bertanya sebelum merakam atau mematuhi ruang yang dibenarkan.

☐ P2 (1 markah): Menyatakan satu lagi aturan berbeza daripada rangsangan.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S04 (b) Jelaskan dua langkah memahami amalan atau aturan dengan bertanggungjawab.

Contoh jawapan

Tanya penganjur atau guru tentang aturan yang belum difahami. Maklumat daripada pihak sesuai mengelakkan tindakan berdasarkan tekaan. Gunakan penjelasan dalam konteks lawatan itu. Satu aturan setempat tidak semestinya menerangkan semua amalan komuniti lain.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tanya penganjur atau guru tentang aturan yang belum difahami.

☐ P2 (1 markah): Maklumat daripada pihak sesuai mengelakkan tindakan berdasarkan tekaan.

☐ P3 (1 markah): Gunakan penjelasan dalam konteks lawatan itu.

☐ P4 (1 markah): Satu aturan setempat tidak semestinya menerangkan semua amalan komuniti lain.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S05 | 4.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.3

(a) Nyatakan dua perkara yang patut dihormati oleh kumpulan.

Contoh jawapan

Ketersediaan masa ahli untuk menyertai mesyuarat. Pilihannya untuk tidak berkongsi butiran peribadi.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Ketersediaan masa ahli untuk menyertai mesyuarat.

☐ P2 (1 markah): Pilihannya untuk tidak berkongsi butiran peribadi.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S05 (b) Cadangkan dua tindakan yang menyokong perpaduan dan jelaskan sebabnya.

Contoh jawapan

Bandingkan beberapa masa yang sesuai berdasarkan ketersediaan semua ahli. Pelarasan munasabah membantu penyertaan tanpa meminta butiran kepercayaan. Sediakan cara menyumbang alternatif jika tiada masa bersama. Ahli masih boleh bekerjasama tanpa dipaksa meninggalkan komitmennya.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Bandingkan beberapa masa yang sesuai berdasarkan ketersediaan semua ahli.

☐ P2 (1 markah): Pelarasan munasabah membantu penyertaan tanpa meminta butiran kepercayaan.

☐ P3 (1 markah): Sediakan cara menyumbang alternatif jika tiada masa bersama.

☐ P4 (1 markah): Ahli masih boleh bekerjasama tanpa dipaksa meninggalkan komitmennya.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S06 | 4.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.3

(a) Nyatakan dua bentuk penghormatan yang boleh diamalkan oleh penganjur.

Contoh jawapan

Menerima penolakan penyertaan ibadat tanpa paksaan. Menghargai tawaran membantu dalam tugas lain yang sesuai.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menerima penolakan penyertaan ibadat tanpa paksaan.

☐ P2 (1 markah): Menghargai tawaran membantu dalam tugas lain yang sesuai.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S06 (b) Jelaskan dua sebab tindakan rakan itu tidak semestinya menolak perpaduan.

Contoh jawapan

Menjaga batas pegangan tidak sama dengan menghina pegangan orang lain. Dia boleh menyatakan penolakan secara sopan sambil menjaga hubungan. Kerjasama boleh berlaku dalam urusan bersama yang sesuai. Tawaran mengemas menunjukkan kesediaannya menyumbang tanpa penyertaan ritual.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Menjaga batas pegangan tidak sama dengan menghina pegangan orang lain.

☐ P2 (1 markah): Dia boleh menyatakan penolakan secara sopan sambil menjaga hubungan.

☐ P3 (1 markah): Kerjasama boleh berlaku dalam urusan bersama yang sesuai.

☐ P4 (1 markah): Tawaran mengemas menunjukkan kesediaannya menyumbang tanpa penyertaan ritual.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S07 | 4.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.4, 2.1.5

(a) Nyatakan satu pengajaran yang diamalkan dan satu perasaan yang disebut.

Contoh jawapan

Pengajaran tentang kejujuran. Perasaan lega atau bimbang.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Pengajaran tentang kejujuran.

☐ P2 (1 markah): Perasaan lega atau bimbang.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S07 (b) Jelaskan peranan pegangan dalam tindakannya serta sebab perasaan bercampur itu boleh diterima.

Contoh jawapan

Pegangan menjadi panduan untuk menyatakan keadaan sebenar. Pengakuan membolehkan rekod dibetulkan berdasarkan fakta. Perasaan lega dan bimbang boleh berlaku serentak. Dia boleh menghargai pembetulan sambil risau tentang reaksi orang lain.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Pegangan menjadi panduan untuk menyatakan keadaan sebenar.

☐ P2 (1 markah): Pengakuan membolehkan rekod dibetulkan berdasarkan fakta.

☐ P3 (1 markah): Perasaan lega dan bimbang boleh berlaku serentak.

☐ P4 (1 markah): Dia boleh menghargai pembetulan sambil risau tentang reaksi orang lain.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S08 | 4.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.4, 2.1.5

(a) Nyatakan dua perkara yang boleh dimasukkan dalam refleksi jujur Li.

Contoh jawapan

Rasa menghargai peluang membantu. Pengakuan bahawa bantuan mempunyai batas.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Rasa menghargai peluang membantu.

☐ P2 (1 markah): Pengakuan bahawa bantuan mempunyai batas.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S08 (b) Jelaskan dua cara menghubungkan pegangan dengan kebajikan secara bertanggungjawab.

Contoh jawapan

Laksanakan bantuan yang sesuai dengan keperluan penerima. Pengajaran tentang membantu diterjemahkan kepada manfaat sebenar. Nilai sumbangan tanpa merendahkan penerima atau membesar-besarkan hasil. Maruah penerima dan ketepatan refleksi dapat dijaga.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Laksanakan bantuan yang sesuai dengan keperluan penerima.

☐ P2 (1 markah): Pengajaran tentang membantu diterjemahkan kepada manfaat sebenar.

☐ P3 (1 markah): Nilai sumbangan tanpa merendahkan penerima atau membesar-besarkan hasil.

☐ P4 (1 markah): Maruah penerima dan ketepatan refleksi dapat dijaga.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S09 | 4.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.6, 2.1.5

(a) Nyatakan dua perkara yang perlu dirancang sebelum amalan dilakukan.

Contoh jawapan

Amalan yang sesuai dengan pegangan dan keupayaan diri. Masa serta cara pelaksanaan yang selamat dengan bimbingan penjaga.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Amalan yang sesuai dengan pegangan dan keupayaan diri.

☐ P2 (1 markah): Masa serta cara pelaksanaan yang selamat dengan bimbingan penjaga.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S09 (b) Jelaskan dua cara menunjukkan pembelajaran selepas pelaksanaan tanpa menjejaskan privasi.

Contoh jawapan

Terangkan tindakan yang benar-benar dilakukan secara umum. Guru dapat memahami pelaksanaan tanpa gambar atau butiran peribadi. Catat satu pengajaran dan perasaan yang selesa dikongsi. Refleksi menunjukkan pemahaman sambil menghormati batas pendedahan diri.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Terangkan tindakan yang benar-benar dilakukan secara umum.

☐ P2 (1 markah): Guru dapat memahami pelaksanaan tanpa gambar atau butiran peribadi.

☐ P3 (1 markah): Catat satu pengajaran dan perasaan yang selesa dikongsi.

☐ P4 (1 markah): Refleksi menunjukkan pemahaman sambil menghormati batas pendedahan diri.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S10 | 4.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.6, 2.1.3

(a) Nyatakan dua tindakan yang boleh anda lakukan dengan bertanggungjawab.

Contoh jawapan

Laksanakan tugas menyusun pek ringan yang sesuai dengan keupayaan. Tidak mengambil atau menyebarkan gambar penerima tanpa izin.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Laksanakan tugas menyusun pek ringan yang sesuai dengan keupayaan.

☐ P2 (1 markah): Tidak mengambil atau menyebarkan gambar penerima tanpa izin.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4S10 (b) Jelaskan dua sebab amalan yang baik perlu menjaga keselamatan dan maruah.

Contoh jawapan

Tugas sesuai membolehkan murid menyumbang tanpa risiko yang tidak perlu. Niat baik tidak mewajarkan mengangkat beban di luar kemampuan. Persetujuan rakaman menjaga pilihan serta privasi penerima. Keperluan laporan tidak mengatasi hak penerima untuk dihormati.

Semak isi penting

☐ P1 (1 markah): Tugas sesuai membolehkan murid menyumbang tanpa risiko yang tidak perlu.

☐ P2 (1 markah): Niat baik tidak mewajarkan mengangkat beban di luar kemampuan.

☐ P3 (1 markah): Persetujuan rakaman menjaga pilihan serta privasi penerima.

☐ P4 (1 markah): Keperluan laporan tidak mengatasi hak penerima untuk dihormati.

Contoh jawapan sahaja. Terima tindakan, alasan, nilai atau perasaan lain yang relevan dan dihuraikan mengikut kehendak soalan. Rubrik ini untuk latihan, bukan skema rasmi KPM.

M4E01 | 4.1

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.1

Huraikan empat panduan untuk menghasilkan pengenalan yang tepat dan menghormati semua pihak.

Contoh jawapan

Pengenalan boleh bermula dengan nama agama yang terdapat di Malaysia, seperti Islam, Buddha, Hindu, Kristian dan Sikh. Nama-nama itu membantu murid mengenali contoh kepelbagaian, bukannya membuat perbandingan tentang nilai manusia.

Pengenalan juga perlu mengakui kewujudan kepercayaan peribumi dalam sesetengah komuniti. Dengan itu, kepelbagaian tidak digambarkan seolah-olah hanya terhad kepada senarai awal. Kita tidak patut menganggap semua anggota komuniti berkongsi pegangan seragam.

Seterusnya, maklumat perlu diperoleh daripada rujukan yang sesuai dan boleh disemak. Jenaka atau cerita yang tidak disahkan tidak wajar dijadikan sumber utama untuk menerangkan pegangan orang lain.

Akhirnya, kumpulan tidak perlu meneka agama rakan melalui kaum, nama atau rupa. Maklumat umum sudah mencukupi untuk tujuan pengenalan. Menghormati pilihan untuk tidak berkongsi menjaga privasi serta hubungan yang baik.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Kenali nama agama yang terdapat di Malaysia.

☐ H1 (1 markah): Contoh Islam, Buddha, Hindu, Kristian dan Sikh membantu pengenalan umum.

☐ F2 (1 markah): Akui kewujudan kepercayaan peribumi.

☐ H2 (1 markah): Pengenalan tidak mengecilkan kepelbagaian kepada satu senarai terhad sahaja.

☐ F3 (1 markah): Gunakan rujukan sesuai dan boleh disemak.

☐ H3 (1 markah): Maklumat tidak bergantung pada jenaka atau andaian.

☐ F4 (1 markah): Elakkan meneka pegangan individu melalui kaum, nama atau rupa.

☐ H4 (1 markah): Cara ini menjaga ketepatan serta privasi orang yang tidak mahu berkongsi.

Model ini contoh, bukan satu-satunya jawapan. Terima empat isi alternatif yang munasabah dengan huraian berkaitan. Nama nilai sahaja tidak menggantikan penjelasan yang diminta. Rubrik latihan ini bukan skema rasmi KPM.

M4E02 | 4.2

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.2

Huraikan empat langkah memahami amalan yang pelbagai secara berasas dan sopan. Jelaskan tujuan setiap langkah.

Contoh jawapan

Sebelum lawatan, murid perlu membaca bahan pengenalan yang sesuai. Maklumat asas tentang tempat, perayaan atau kegiatan membantu mereka memahami konteks, bukannya hadir dengan andaian berdasarkan cerita yang tidak disahkan.

Murid juga perlu bertanya kepada penganjur atau guru tentang aturan yang belum jelas. Contohnya, mereka boleh menyemak ruang yang dibenarkan dan aturan rakaman sebelum mengambil gambar. Pertanyaan sopan menunjukkan kesediaan menghormati keadaan setempat.

Semasa menerangkan dapatan, murid perlu menyebut konteks contoh amalan tersebut. Satu pengalaman lawatan tidak semestinya mewakili cara semua individu atau komuniti mengamalkan pegangan mereka.

Akhirnya, murid perlu membezakan pemerhatian hormat daripada penyertaan ibadat. Mereka boleh menjaga ketenteraman serta mendengar penerangan tanpa dipaksa melakukan ritual yang bercanggah dengan batas sendiri. Pembelajaran dan penghormatan dapat berlaku melalui maklumat serta hubungan yang sopan.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Baca bahan pengenalan yang sesuai sebelum lawatan.

☐ H1 (1 markah): Maklumat asas membantu murid memahami konteks tempat dan amalan.

☐ F2 (1 markah): Tanya penganjur atau guru tentang aturan yang belum jelas.

☐ H2 (1 markah): Penjelasan mengelakkan tindakan berdasarkan tekaan.

☐ F3 (1 markah): Terangkan contoh amalan bersama konteksnya.

☐ H3 (1 markah): Murid tidak menganggap satu contoh mewakili semua penganut secara seragam.

☐ F4 (1 markah): Bezakan pemerhatian hormat daripada penyertaan ibadat.

☐ H4 (1 markah): Murid boleh belajar sambil mengekalkan batas pegangan sendiri tanpa paksaan.

Model ini contoh, bukan satu-satunya jawapan. Terima empat isi alternatif yang munasabah dengan huraian berkaitan. Nama nilai sahaja tidak menggantikan penjelasan yang diminta. Rubrik latihan ini bukan skema rasmi KPM.

M4E03 | 4.3

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.3

Cadangkan empat tindakan yang menghormati kepelbagaian dan jelaskan bagaimana setiap tindakan membantu perpaduan.

Contoh jawapan

Kumpulan perlu bertanya ketersediaan peserta sebelum menetapkan masa. Beberapa pilihan boleh dibandingkan untuk mendapatkan persetujuan yang munasabah. Peserta tidak perlu mendedahkan butiran peribadi amalan mereka untuk menjelaskan masa yang sesuai.

Keperluan makanan juga perlu disemak secara sukarela. Label bahan yang jelas membantu peserta membuat pilihan sendiri. Cara ini lebih tepat daripada meneka semua keperluan berdasarkan kaum atau nama.

Tugas pula patut dibahagikan melalui persetujuan dan kesesuaian keupayaan. Kerjasama dalam kegiatan kebajikan tidak perlu mensyaratkan penyertaan dalam ibadat. Setiap peserta boleh menjaga batas pegangannya sambil menyumbang.

Akhirnya, penganjur perlu meminta izin sebelum merakam dan menghormati penolakan. Keinginan menghasilkan laporan tidak mengatasi maruah peserta atau penerima bantuan. Keempat-empat tindakan ini membina kepercayaan melalui penghormatan yang nyata, bukan melalui paksaan supaya semua orang kelihatan sama.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Tanya ketersediaan peserta dan persetujui masa yang munasabah.

☐ H1 (1 markah): Penyertaan dapat dirancang tanpa memaksa pendedahan butiran kepercayaan.

☐ F2 (1 markah): Semak keperluan makanan secara sukarela dan label bahan.

☐ H2 (1 markah): Peserta dapat membuat pilihan sesuai tanpa andaian berdasarkan kaum.

☐ F3 (1 markah): Sediakan tugas yang dipersetujui tanpa penyertaan ritual paksa.

☐ H3 (1 markah): Kerjasama boleh berlaku sambil menghormati batas pegangan individu.

☐ F4 (1 markah): Minta izin sebelum merakam serta patuhi pilihan untuk menolak.

☐ H4 (1 markah): Maruah dan kepercayaan antara peserta serta penerima bantuan terpelihara.

Model ini contoh, bukan satu-satunya jawapan. Terima empat isi alternatif yang munasabah dengan huraian berkaitan. Nama nilai sahaja tidak menggantikan penjelasan yang diminta. Rubrik latihan ini bukan skema rasmi KPM.

M4E04 | 4.4

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.4, 2.1.5

Huraikan empat hubungan antara pegangan dengan pengalaman murid itu: dua peranan pegangan dan dua perasaan dengan sebabnya.

Contoh jawapan

Pegangan murid itu menjadi panduan untuk berlaku jujur. Apabila rekod didapati salah, dia membetulkannya supaya keputusan dibuat berdasarkan maklumat sebenar. Pengajaran tidak berhenti sebagai kata-kata, tetapi digunakan dalam tindakan.

Pegangannya juga mendorong belas kasihan. Melalui kegiatan kebajikan, dia berusaha menyumbang kepada keperluan orang lain dengan cara yang sesuai. Bantuan masih perlu menjaga maruah dan pilihan penerima.

Murid itu berasa lega selepas rekod dibetulkan. Perasaan tersebut boleh dikaitkan dengan kesediaannya mengakui kesilapan serta memulihkan ketepatan maklumat yang digunakan bersama.

Dia juga berasa bersyukur kerana mempunyai peluang membantu. Rasa itu menunjukkan penghargaan terhadap kesempatan mengamalkan pengajaran sendiri. Pengalaman ini ialah contoh peribadi, bukannya bukti bahawa semua orang mesti mempunyai perasaan sama atau bahawa label pegangan sahaja menjamin setiap tindakan seseorang bermoral.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Pegangan memberi panduan untuk berlaku jujur.

☐ H1 (1 markah): Murid membetulkan rekod agar maklumat sebenar digunakan.

☐ F2 (1 markah): Pegangan mendorong belas kasihan melalui bantuan.

☐ H2 (1 markah): Murid menyumbang kepada kegiatan yang menjaga keperluan pihak lain.

☐ F3 (1 markah): Murid berasa lega selepas membetulkan rekod.

☐ H3 (1 markah): Kesilapan telah diakui dan maklumat dapat digunakan dengan lebih tepat.

☐ F4 (1 markah): Murid berasa bersyukur kerana dapat menyumbang.

☐ H4 (1 markah): Dia menghargai peluang melaksanakan pengajaran melalui tindakan yang membantu.

Model ini contoh, bukan satu-satunya jawapan. Terima empat isi alternatif yang munasabah dengan huraian berkaitan. Nama nilai sahaja tidak menggantikan penjelasan yang diminta. Rubrik latihan ini bukan skema rasmi KPM.

M4E05 | 4.5

Skop unit buku teks KPM hlm. 35-46 | Rujukan 2.1.6, 2.1.3, 2.1.5

Rancang empat langkah pelaksanaan dan jelaskan sebab setiap langkah. Anda tidak perlu mendedahkan butiran pegangan yang peribadi.

Contoh jawapan

Saya akan berbincang dengan penjaga untuk memilih satu amalan yang sesuai dengan pegangan sendiri. Pilihan boleh berupa doa, renungan atau kegiatan kebajikan yang selaras dengan ajaran keluarga. Bimbingan membantu saya memahami tujuan amalan tersebut.

Seterusnya, saya menetapkan masa, tempat dan tugas yang selamat. Jika kegiatan melibatkan bantuan, saya memilih tugas mengikut keupayaan. Pelaksanaan tidak patut mengganggu keperluan orang lain atau mengambil risiko yang tidak perlu.

Semasa menjalankan amalan, saya akan menjaga pilihan dan maruah pihak yang terlibat. Saya tidak akan memaksa rakan menyertai ibadat atau merakam penerima bantuan tanpa izin. Penghormatan tetap diperlukan walaupun niat saya baik.

Akhirnya, saya menulis refleksi umum tentang tindakan yang dibuat, satu pengajaran dan perasaan yang benar-benar dialami. Saya hanya berkongsi perkara yang selesa supaya pembelajaran dapat dinilai tanpa mendedahkan hal peribadi keluarga.

Semak isi penting

☐ F1 (1 markah): Pilih amalan yang sesuai dengan pegangan serta bimbingan penjaga.

☐ H1 (1 markah): Pemilihan berasas mengelakkan peniruan tanpa memahami kesesuaian.

☐ F2 (1 markah): Tetapkan masa, tempat dan tugas yang selamat.

☐ H2 (1 markah): Pelaksanaan boleh dilakukan mengikut keupayaan tanpa mengganggu orang lain.

☐ F3 (1 markah): Laksanakan amalan sambil menjaga pilihan dan maruah pihak terlibat.

☐ H3 (1 markah): Niat baik tidak membenarkan paksaan atau rakaman tanpa izin.

☐ F4 (1 markah): Tulis refleksi umum tentang tindakan, pengajaran dan perasaan.

☐ H4 (1 markah): Pembelajaran dapat diteliti tanpa pendedahan peribadi yang tidak diperlukan.

Model ini contoh, bukan satu-satunya jawapan. Terima empat isi alternatif yang munasabah dengan huraian berkaitan. Nama nilai sahaja tidak menggantikan penjelasan yang diminta. Rubrik latihan ini bukan skema rasmi KPM.

Sumber dan skop

DSKP KSSM Pendidikan Moral Tingkatan 1, KPM/BPK, BPK 2015, Terbitan 2016, ISBN 978-967-420-135-7. Buku teks KPM/DBP, Cetakan Pertama 2016, ISBN 978-983-49-1121-8. Tahun 2026 ialah sesi murid, bukan edisi buku teks baharu.

DSKP KPM, salinan rujukan | Buku teks KPM, salinan rujukan

Latihan asli berbantu AI untuk murid sesi 2026. Bukan edisi buku teks baharu, soalan rasmi, ramalan atau pengesahan KPM. Markah ialah panduan latihan, bukan skema peperiksaan. Jawapan lain yang berasas dan relevan boleh diterima. Semakan guru bebas belum dibuat. © 2026 LauPeh, setakat hak yang boleh dilindungi.